

INFORMATIE VOOR DE OUDER(S)/VOOGD

Tweede taal acquisitie bij slechthorende jongeren

Studie 2: Taken

Versie informatiebrief: 3.1b

N.B. Een samenvatting van deze informatiebrief is te vinden op pagina 5

Onderzoekers van de afdeling Keel-, Neus- en Oorheelkunde (KNO) van het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) en de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) doen onderzoek naar het leren van Engels op school bij slechthorende jongeren met en zonder cochleaire implantaten (afkorting: CI). We zoeken ook normaal horende proefpersonen. Als we weten hoe normaal horende jongeren een tweede taal leren, kunnen we deze informatie gebruiken om het leerproces van slechthorende jongeren beter te begrijpen. We willen graag aan uw kind vragen om aan dit onderzoek deel te nemen.

Inleiding

Een cochleair implantaat is een hulpmiddel waardoor dove en/of slechthorende personen weer kunnen horen. De meeste kinderen kunnen met cochleaire implantaten goed de gesproken moedertaal leren. Op dit moment is er nog weinig bekend over hoe personen met cochleaire implantaten een tweede taal leren, bijvoorbeeld Engels. Hiernaar willen wij nu onderzoek doen. Door middel van de uitkomsten van dit onderzoek hopen we beter te kunnen begrijpen hoe jongeren met cochleaire implantaten Engels leren. Dit kan hopelijk in de toekomst helpen, bijvoorbeeld bij het verbeteren van de ondersteuning op school.

Dit onderzoek

Het **doel van dit onderzoeksproject** is om inzicht te krijgen in hoe jongeren met cochleaire implantaten Engels leren. Verder willen wij begrijpen welke factoren het leren van Engels kunnen beïnvloeden.

Dit **onderzoeksproject bestaat uit twee onderdelen**: een studie, die gebruik maakt van vragenlijsten, en een studie met taken en spelletjes. In de vragenlijstenstudie willen wij weten hoe jongeren zelf het leren van Engels ervaren. In de takenstudie willen wij weten hoe jongeren Engels verwerken.

Om te begrijpen welke factoren invloed hebben op het leren van Engels, worden ook vragen aan één van de ouders en als mogelijk de leraar Engels gesteld. In de takenstudie worden ook taken uitgevoerd die niet direct betrekking hebben op het verwerken van Engels – bijvoorbeeld, de jongeren moeten ook een tekst in het Nederlands lezen.

Uw kind is gevraagd om aan **de tweede deelstudie van het onderzoek deel te nemen: de taken**.

Het onderzoek omvat verschillende taken voor het kind. Uw kind hoort en herhaalt Nederlands en Engels en doet mee aan korte puzzels en spellen. De verschillende taken en spelletjes duren elk tussen de 5 en 15 minuten. Als u en uw kind er toestemming voor geven, zullen er geluidsopnames van de antwoorden worden gemaakt tijdens taken waar uw kind hardop moet spreken. De geluidopnames zijn noodzakelijk om de antwoorden van uw kind na de afspraak terug te kunnen luisteren om te analyseren. De opnames zullen alleen binnen dit onderzoek worden gebruikt en niet openbaar worden gemaakt.

Als uw kind niet al aan de eerste studie van dit onderzoeksproject heeft deelgenomen (de vragenlijsten), zullen we u en uw kind alsnog willen uitnodigen om ook aan die deelstudie mee te doen. Alleen als uw kind aan beide deelstudies meedoet kunnen wij een volledig beeld krijgen hoe uw kind Engels verwerkt, en dit koppelen aan andere factoren die belangrijk blijken tijdens het leren van een tweede taal.

Proefpersonen en geschiktheid

Wij zoeken drie verschillende soorten proefpersonen; (1) normaal horende jongeren, (2) slechthorende jongeren met een CI, en (3) slechthorende jongeren zonder een CI.

Jongeren moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Groep 1: Zijn/Haar gehoor is goed.
Groep 2: Hij/Zij heeft ten minste een cochleair implantaat.
Groep 3: Hij/Zij heeft enkel- of dubbelzijdig gehoorverlies, maar geen cochleair implantaat.
- Hij/Zij is tussen 12 t/m 17 jaar oud.
- Er is geen sprake van een verstandelijke beperking (IQ < 80).
- Hij/Zij heeft geen neurologische of psychiatrische ziekten.
(wel toegestaan: diagnose van ADD/ADHD, of diagnose van dyslexie)
- Nederlands is zijn/haar moedertaal.
- Hij/Zij volgt voortgezet onderwijs.
(Leerlingen van standaard onderwijs en speciaal onderwijs zijn toegestaan, maar geen leerlingen, die nog basisonderwijs volgen)
- Hij/Zij leert Engels op school.

Duur

Voor de jongeren duurt het onderzoek ongeveer:

- 2 sessies van ongeveer 2 uur.

Vergoeding

Indien u voor deelname aan het onderzoek eventuele reiskosten en/of parkeerkosten moet maken, zullen deze worden vergoed.

Verder ontvangt uw zoon/dochter een cadeaubon ter waarde van €20 na afloop van de twee afspraken. Hij/zij kan kiezen tussen een VVV-cadeaubon, een Nationale Bioscoopbon of een Bol.com cadeaubon. De VVV-cadeaubon kan bij ruim 23.000 winkels besteed worden. De Nationale Bioscoopbon kan bij ruim 150 bioscopen gebruikt worden. Met de Bol.com cadeaubon kan gekozen worden uit meer dan 15 miljoen artikelen.

Er is geen verdere vergoeding voor de ouders en de leraar Engels.

Toestemming voor deelname

Voordat uw kind deel kan nemen aan het onderzoek, vragen wij u als ouders/voogd eerst om **schriftelijke toestemming**. Beide ouders/voogden met ouderlijk gezag over het kind moeten de toestemmingsverklaring ondertekenen, anders mogen we uw kind niet deel laten nemen aan dit onderzoek vanuit de wetgeving. Als uw kind 12 jaar of ouder is, moet hij/zij zelf ook een handtekening zetten voor toestemming. De toestemmingsverklaring is toegevoegd aan deze informatiebrief.

Wij als onderzoekers zullen ons houden aan de **gedragscode bij verzet van minderjarigen die deelnemen aan medisch-wetenschappelijk onderzoek**. Deze is te

vinden op <http://www.ccmo.nl/attachments/files/verzet-minderjarigen.pdf>. Dit betekent, dat het onderzoek stopt als de minderjarige aangeeft niet meer langer aan het onderzoek deel te willen nemen.

Groep 2 & 3: Met uw toestemming verzamelen we uit het **medisch dossier** van uw kind informatie over zijn/haar gehoor geschiedenis, zijn/haar gehoorapparaten (CI en eventuele hoortoestellen) en over de metingen die werden gedaan tijdens de eerste afstelling van zijn/haar gehoorapparaten en de afstellingen die volgden. Dit is belangrijk om de uitkomsten van dit onderzoek goed te kunnen plaatsen in relatie tot de gehoorachtergrond van uw kind.

Ook zullen we u en uw kind vragen of u ermee instemt om benaderd te worden voor eventuele toekomstige studies, bijvoorbeeld het tweede deel van dit onderzoek. (vragenlijstenstudie).

Terugtrekken uit het onderzoek

De deelname van uw kind aan dit onderzoek is uiteraard geheel vrijwillig. Als uw kind, op welk moment ook, niet verder wil deelnemen aan het onderzoek, is hij/zij vrij om zich terug te trekken. Dit heeft geen consequenties. Als uw kind zich terug wil trekken uit het onderzoek, kunt u dit doorgeven aan de onderzoeker via brief of mail. U hoeft geen reden voor het terugtrekken aan te geven.

In het geval van terugtrekken uit het onderzoek, zal de vergoeding worden aangepast aan de hoeveelheid vragenlijsten die u en uw kind volledig hebben ingevuld, of aan de tijd die uw kind heeft deel genomen aan taken. Dat betekent, dat uw kind wellicht geen cadeaubon ontvangt, of een cadeaubon ontvangt met een lagere waarde dan onder 'Vergoeding' vermeld.

De procedure

Het onderzoek vindt bij u thuis plaats. Hierdoor kunnen de twee afspraken flexibel ingepland worden zodat het voor u en uw kind goed uitkomt. Een onderzoeker van ons team zal voor de afspraken het volledige onderzoeksmateriaal meenemen en de taken afnemen. De enige voorwaarde is dat de ruimte voor het onderzoek rustig is, zonder afleidingen of storingen. Als alternatief kan uw kind voor de twee afspraken ook naar ons testcentrum in het UMCG komen.

Naast de toestemmingsverklaring hebben wij ook een korte 'screening vragenlijst' toegevoegd aan deze brief. Deze is bedoeld om te bepalen of uw kind aan de voorwaarden voldoet om aan ons onderzoek mee te doen. Deze 'screening vragenlijst' moet worden ingevuld door een ouder/voogd, die het kind in het dagelijks leven regelmatig ziet.

Als uw kind wil meedoen aan ons onderzoek, vragen wij u vriendelijk om de toestemmingsverklaring en de 'screening vragenlijst' ingevuld en ondertekend binnen 2 weken terug te sturen in de retourenvelop. De informatiebrieven mag u houden.

Heeft u tegelijkertijd met deze brief de informatie voor de vragenlijstenstudie ontvangen en wil uw kind aan beide deelstudies deelnemen? Dan moet u en uw kind beide toestemmingsverklaringen apart ondertekenen. Stuur daarna de toestemmingsverklaring van de tweede deelstudie samen met de toestemmingsverklaring van de eerste deelstudie en de 'screening vragenlijst' ingevuld en ondertekend terug.

Mocht naar aanleiding van de vragenlijsten blijken dat uw kind niet aan de studie kan deelnemen, dan zullen deze gegevens worden vernietigd. Als uw kind wel aan de studie kan deelnemen, dan nemen wij contact met u op om een afspraak te maken.

Het onderzoek duurt ongeveer 4 uur, verdeeld over twee afspraken van ongeveer 2 uur. Er worden regelmatig rustpauzes gehouden. Tijdens de afspraken moeten ouders en eventuele broers en zussen buiten de onderzoeksruijnt blijven. De verschillende taken zullen tijdens

de afspraken worden toegelicht. Voorafgaand aan iedere taak krijgt uw kind uitleg van de onderzoeker en kan hij/zij even oefenen.

Uw kind ontvangt de VVV-cadeaubon, de Nationale Bioscoopbon of de Bol.com cadeaubon na afloop van de laatste afspraak (voor uitleg, zie onder Vergoeding, pagina 2).

Risico's / ongemakken

Er zijn geen risico's of ongemakken verbonden aan het onderzoek. Daarom heeft de Medisch Ethische Toetsingscommissie van het UMCG ontheffing van proefpersonenverzekering verleend.

Vertrouwelijkheid

Alle gegevens die ten behoeve van het onderzoek worden verzameld zullen vertrouwelijk worden behandeld. Deze onderzoeksgegevens worden onder een code opgeslagen. Dat betekent dat de naam van uw kind aan een code wordt gekoppeld. Daardoor zullen geen persoonlijke gegevens, zoals de naam van uw kind, in de onderzoeksgegevens opgeslagen zijn. Alleen de onderzoeker weet welke code bij uw onderzoeksgegevens hoort. Alle persoonlijke gegevens zoals contactgegevens, die wij tijdens het onderzoek nodig hebben voor communicatie, worden apart van de onderzoeksgegevens in een beveiligde database opgeslagen. Uw persoonlijke gegevens zullen nooit openbaar worden gemaakt.

De resultaten van het onderzoek kunnen worden gepubliceerd in wetenschappelijke artikelen. Ook hierin zullen de persoonlijke gegevens nooit worden genoemd.

De onderzoeksgegevens kunnen worden gecontroleerd door het hoofd van de KNO afdeling, één of meerdere gemachtigden van het hoofd van de KNO afdeling, bijvoorbeeld een monitor, en toezichhoudende instanties zoals bijvoorbeeld de Inspectie voor Gezondheidszorg.

Deelname of Vragen

Als uw kind wil deelnemen aan het onderzoek verzoeken we u contact op te nemen met de onderzoeker via e-mail of telefoon. Ook vragen wij u het toestemmingsformulier en de 'screening vragenlijst' ingevuld en ondertekend aan ons terug te sturen in de retourenvelop (hiervoor is geen postzegel nodig). In verband met het plannen van de studie zouden we graag binnen 2 weken willen horen of uw kind deel wil nemen aan het onderzoek. Wanneer u naar aanleiding van deze informatie nu of later vragen heeft over de studie, kunt u gerust contact opnemen met het onderzoeksteam.

Contactgegevens van de onderzoeker:

mevr. drs. Enja Jung
Onderzoeker KNO, UMCG
Tel: 050 – 361 2669
Tel 2: 050 – 363 3481
E-mail: d.e.jung@umcg.nl

Mede namens:
mevr. Prof. Dr. D. Baskent
Hoogleraar KNO, UMCG

U kunt uw vragen ook stellen aan een onafhankelijke arts. Deze arts is zelf niet bij het onderzoek betrokken maar kan wel uw vragen beantwoorden.

Contactgegevens van de onafhankelijke arts:

dhr. dr. G.B. Halmos, KNO-arts, UMCG
Tel: 050-361 4922

Samenvatting

Dit onderzoek heeft als doel om inzicht te krijgen in hoe jongeren met cochleair implantaten Engels leren. Verder willen wij begrijpen welke factoren het leren van Engels kunnen beïnvloeden. Wij zoeken drie verschillende soorten proefpersonen; (1) normaal horende jongeren, (2) slechthorende jongeren met cochleair implantaten, en (3) slechthorende jongeren zonder cochleair implantaten. Er zijn geen risico's of ongemakken verbonden aan het onderzoek.

Als uw kind wil meedoen aan ons onderzoek,

- 1) Stuurt u de bijgevoegde toestemmingsverklaring ondertekend door beide ouders/voogden en uw kind **en** de ingevulde 'screening vragenlijst' binnen 2 weken terug.

Beide ouders met ouderlijk gezag moeten de toestemmingsverklaring ondertekenen, anders mogen we uw kind niet deel laten nemen aan dit onderzoek vanuit de wetgeving.

Heeft u tegelijkertijd met deze brief de informatie voor de vragenlijstenstudie ontvangen en wil u kind aan beide deelstudies deelnemen? Dan moet u en uw kind beide toestemmingsverklaringen apart ondertekenen. **Stuur beide toestemmingsverklaringen ondertekend door beide ouders/voogden en uw kind en de ingevulde 'screening vragenlijst' terug.**

- 2) Wij checken of uw kind aan de voorwaarden voldoet om mee te kunnen doen aan ons onderzoek. In het onwaarschijnlijke geval dat uw kind niet mee kan doen aan het onderzoek vernietigen wij alle data.
- 3) Wij nemen met u contact op om de afspraken te maken met u en uw kind. Het onderzoek vindt bij u thuis plaats. Een onderzoeker van ons team zal voor de afspraken het volledige onderzoeksmateriaal meenemen en de taken afnemen. De enige voorwaarde is dat de ruimte voor het onderzoek rustig is, zonder afleidingen of storingen.
  - Na afloop van de laatste afspraak ontvangt uw kind de cadeaubon ter waarde van €20. Uw kind kan kiezen tussen een VVV-cadeaubon, een Nationale Bioscoopbon of een Bol.com cadeaubon (voor uitleg, zie onder Vergoeding, pagina 2).
- 4) Het onderzoek duurt ongeveer:
  - Voor de jongeren: 2 sessies van ongeveer 2 uur.